

**ОЩЕ ЗА ЧОВЕКА, ПРИЯТЕЛЯ, УЧИТЕЛЯ,
КОЛЕГАТА, ИЗСЛЕДОВАТЕЛЯ ...
ПРОФ. Д-Р МАРИЯ ИВАНОВА**

MORE ABOUT THE PERSON, FRIEND, TEACHER,
COLLEGE, REASERCHER ...
PROF. PHD MARIYA IVANOVA

Запознах се с проф. Мария Иванова по „роднинска линия“ – бях определена за рецензент на нейната докторска (кандидатска) дисертация, посветена на кръвното родство у българите, а по-късно рецензирах и хабилизационния ѝ труд за родството по сватовство. Тези и други нейни изследвания са изключително ценен принос в областта на системата на роднинството, които се вписват и в проучванията ѝ върху семейството и социалните отношения.

Проф. Мария Иванова е добър етнолог, прецизен и задълбочен учен, отдаден на науката и преподаването. Сравнително не толкова честите ни контакти са оставили у мен трайното впечатление за нея като за един добър човек, изключително етичен и толерантен колега, посветил се на студентите, към които се отнася с обич и с готовност винаги да им помогне.

С дълбоко уважение и от все сърце пожелавам на проф. Мария Иванова здраве и вдъхновение, за да продължи да изследва българската народна култура!

проф. д.и.н. Иваницка Георгиева

Преди да познавам професор Мария Иванова, си я представях дребничка. Защото всички колеги в гилдията я наричаха „Марийчето“. След време, когато я опознах, разбрах защо. И това име няма нищо общо с научните ѝ постижения, които приветстваме заслужено чрез настоящия сборник. Мария Иванова е един от най-милите, непосредствени и сърдечни хора, които познавам. Човек, когото науката, титлите, административните постове не са променили нито на йота. Пожелавам ѝ още дълги години професионална активност и успехи и съхраняване на тази сияйна доброта, която я прави уникална.

проф. д.и.н. Диана Радойнова

За мен проф. д-р Мария Иванова е олицетворение на няколко образа едновременно, които толкова добре се допълват, за да ми дават необходимото спокойствие, увереност и вдъхновение във всяка една ситуация от професионалния ми или житейски път. Това прави духовната ми връзка с нея толкова силна, че обещава никога да не бъде прекъсвана. Няма да се спирам на конкретни спомени или примери, защото в съзнанието ми изплуват толкова много, кой от кой по-показателни за духовната сила на проф. Иванова, че ще ми е трудно да подбера най-подходящите. По-скоро със следващите няколко думи бих предста-

вила тези нейни образи, които ме вдъхновяваха и въздействаха през всички тези години досега, надявам се и дълго занаяпред.

Научният ръководител Мария Иванова умее да предава въздействие, творчески заряд и вдъхновение. Аз съм част от множеството дипломанти бакалаври и магистри, защитили под нейно ръководство дипломни работи и магистърски тези, както и един от шестимата ѝ успешно защитили докторанти. В началото на моя творчески път като млад учен и докторант аз се чувствах объркана, несигурна, невярваща в себе си и в това, което правя като научен труд. Благодарение на проф. Мария Иванова тази несигурност беше преодоляна. Чрез нейната прецизност, детайлност и взискателност като научен ръководител тя успява, от една страна, да предаде творчески умения, а от друга – сигурност и спокойствие.

Освен като научен ръководител професионалният образ на проф. Мария Иванова се допълва и от великолепните ѝ качества като преподавател и администратор на специалност „Етнология“. Дългогодишният ѝ опит във Велико-търновския университет „Св. св. Кирил и Методий“, както и уменията ѝ да бъде подредена, последователна и прецизна в работата си, са доказателство за авторитета ѝ както сред колегите, така и сред студентите.

Изследователят и ученият Мария Иванова е доказано и утвърдено име в научните среди, за което безспорно говорят множеството нейни сериозни и приносни изследвания, както и оценката на етнологичната научна гилдия за тях.

Не на последно място, образът на човека и приятеля Мария Иванова, бих описала така – честен, организиран, целенасочен, респектиращ, даващ спокойствие, умеещ да вдъхновява и обединява ...

Проф. Иванова, пожелавам Ви още дълги години да попиваме от вашия професионализъм, енергия и творчески заряд!

гл. ас. д-р Илияна Ганчева-Акдаг

За мен е голяма чест да познавам проф. Мария Иванова! Тя е един неуморен и безценен учен, съвременен будител, достоен и лъчезарен човек с прекрасна усмивка, който винаги ще ни вдъхновява. Дълбоки уважения!

гл. ас. д-р Йелис Еролова

Проф. Мария Иванова е забележителен човек, преподавател и приятел. Да бъдеш сред авторите, а още повече и един от отговорните редактори на сборника в чест на нейната 65-годишнина е не само голяма привилегия, но и изключителна отговорност. Причина за това е фактът, че проф. Иванова притежава особено ценни качества, които според мен е добре да има всеки един изследовател и университетски учен. Тези качества се изразяват не в кое да е, а в невероятните педантизъм и организираност във всичко, което тя прави. Излизането на този сборник трябва да се яви не само като признателност към нейната дългогодишна преподавателска и изследователска дейност, но и като проекция на нейния професионализъм и извървян дълъг академичен път.

От университетската катедра проф. Иванова ни учеше не само чрез своите лекции, но и с личния си пример да бъдем внимателни в работата, която

вършим, да структурираме правилно задачите си, да преследваме и постигаме целите си с такт и уважение към себе си и другите. По време на обучението си във Великотърновския университет наистина имах щастието винаги да срещам както топла, приятелска подкрепа, така и добър академичен наставник в нейно лице. И това не го казвам просто от куртоазия! По стечение на обстоятелствата при разработването на бакалавърската и магистърската си тези проф. Иванова ми беше като втори научен ръководител, с когото успявах да споделям немалко от проблемите, срещани в изследователската дейност. Няма как да забравя изпитите чаши кафе и чай в дома ѝ, както и часовете, изкарани в разговори покрай не един или два въпроса. Няколко години по-късно, в периода на докторантурата ми, проф. Иванова реално пое функцията на мой научен ръководител. Винаги ще помня отношението и наставленията, които получавах в този период, градивните ни спорове, обменените идеи и не на последно място – колегиалността. Да! От проф. Иванова нито за миг не усетих натрапчивост и натиск, следствие на академичната и/или социално-възрастовата субординация. Напротив – тя ни приемаше и се отнасяше с нас като с равни. Ето защо, като неин дългогодишен студент, докторант, а днес и следовник изказвам своята дълбока и искрена благодарност!

д-р Илия Вълев

Първата ми среща с проф. Мария Иванова датира от далечната 1994 г. В учебния план на първокурсниците историци на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“, влизаха и часовете по Етнография. По това време проф. М. Иванова беше все още асистент и водеше семинарните занятия по предмета. Дали симпатиите към любимия преподавател са се пренесли и върху неговия предмет, или е станало обратното, аз не зная. Но в годините след това, често в спомените за чудесните студентски години, неизменно присъстваша нейното име и образ.

Първоначалното ми добро мнение се затвърди двацет години по-късно, когато станах нейна докторантка, а – тя мой научен ръководител. Срещу мен стоеше същият добър, усмихнат и сърдечен човек и вече утвърден в своята научна област професионалист. Тогава още не знаех, че съм истинска щастливка, която е имала късмета да попадне на най-добрия научен ръководител. Факт, който по-късно се доказва по великолепен начин. Тези няколко години, през които работихме заедно над моя дисертационен труд, ми дадоха възможност да опозная още по-добре проф. М. Иванова. За мен нашите общи срещи бяха безценни уроци, в които научните занимания се съчетаваха по чудесен начин с нейната житейска мъдрост, ерудиция и висока култура.

Със спокойствието на своята зрялост тя търпеливо ме учеше, ободряваше и през цялото време ми даваше кураж с непоколебима увереност в нашия общ успех. Изключително либерална и с голяма душа тя винаги проявяваше уважение към моето мнение и търпимост към моята академична неопитност. Това без съмнение са качества, присъщи на преподавател с голям педагогически опит, способен и уверен в своите професионални умения и изследователски дирения,

които се отличават с прецизност, грамотност и значителна академична подготовка.

Благодарна съм за това, че животът ме срещна с Вас, проф. Иванова.
От Вас научих много!

д-р Диана Мъглова

Първата ми среща с проф. д-р Мария Иванова беше всъщност и моят прощъпулник в науката през далечната 1997 г. Семинарните упражнения по етнология, които тя ни водеше като асистент на доц. д-р Николай Колев, бяха първите ми часове като новопостъпил и леко изплашен студент по история. За мен те бяха вълнуващи и интересни, а Мария Иванова – пример за всеотдаен преподавател, професионалист и прекрасен човек, който умееше да ни насочи в безбрежната материя на народната култура и да ни даде напътствия как да учим изобщо. Оттогава та и до днес тя е преподавателят и човекът, с когото ме свързват най-топли чувства и който винаги ме е подкрепял по нелекия път на науката.

Тук няма как да не спомена два важни за мен момента. През есента на 2000 г. група студенти от ВТУ посетихме гр. Лвов, Украйна, с Мария Иванова и Стела Дерменджиева като наши ръководители. Именно Мария Иванова беше човекът, който ме покани да участвам в този междустудентски обмен, който за мен беше и първото ми излизане извън границите на България и от който пазя най-хубави спомени. Години по-късно се явих на докторантски конкурс по Нова обща история, за който имаше доста силна конкуренция и докато очаквах резултата с не особено голям оптимизъм, тя ми даде кураж, че ще успея да се преборя и се оказа права.

Професор Иванова, желая Ви здраве, щастие, творческа енергия и целеустременост!

д-р Павлин Атанасов